

„Режим вам окреће леђа – студенти вам пружају руку“ – порука са транспарента који се данас нашао на шеталишту у Косовској Митровици можда је најтачније сумирала атмосферу скупа који је у 18 часова обележен тихом посветом.



На симболичном месту, код споменика Кнезу Лазару, студенти су минутима ћутали – тачно 16 минута – у знак сећања на трагедију урушавања надстрешнице у Новом Саду, 1. новембра прошле године. Иако их је окупила тишина, њихова порука је да се солидарност не заборавља и да она не дели.

Студентима Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици придружило се и 60 њих са различитих факултета и високих школа из централне Србије и Војводине. Они су у Митровицу дошли јуче, у оквиру четвородневне посете. Планирају да, осим са колегама, проведу време и у обиласку светиња – Грачанице, Високих Дечана и Пећке Патријаршије.

„Њихова борба је и наша борба“

Студенткиња Јелена Остролоча са Београдске академије пословних и уметничких студија први пут је на Косову. Каже да ју је дочек дирнуо:

„Прелепо је, незамисливо колико су нас лепо примили. Њихова борба је и наша борба – сви смо ту заједно, и када нисмо физички присутни, мислима јесмо.“

Наводи да осећа притисак да се блокаде факултета у Београду прекину, али додаје:

„У борби ће издржати оно што је праведно – а то су студенти.“



„Ма која политика била – уз свој народ смо“

Михајло, студент Факултета политичких наука у Београду, каже да је дошао како би пружио подршку, посебно након недавног инцидента са српским матурантима у Митровици:

„Видели смо пре седам дана шта се догодило. Матуранти су изложени разним нападима. Сви смо солидарни и желимо да поручимо да нико неће бити заборављен. Ма каква била политика државе, ми који смо у блокади – стојимо уз свој народ на Косову и Метохији.“

Ово му је друга посета Косову, а планира да наредна три дана искористи за упознавање са колегама и обилазак метохијских манастира.

Како не верује режимским, али ни опозиционим медијима, о ситуацији на Косову информисао се преко Телеграм група. Тамо наилази на информације које, како верује, деле сами Срби са Косова.

„Људи који причају о реалним проблемима које српско становништво трпи“, додаје.

„Овде влада атмосфера страха које у Новом Саду нема“

Једна од бројнијих група су студенти Филозофског факултета из Новог Сада. Међу њима има оних који су на Косову или у Митровицу дошли по први пут, као и оних којима је ово друга посета.

Утисци првог дана боравка су код свих неподељени – срећни су и одушевљени дочеком.

„Ми као студенти стојимо уз наше сународнике на простору Косова и Метохије, и бићемо ту да их подржимо, посебно колеге са Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Уколико покушају да факултет изместе, ми ћемо се борити колико је у нашој моћи и да пружимо максималну подршку колегама“, порука је једног од филозофа у блокади из Новог Сада.

Једна од студенткиња има утисак да на Северу има више слободе у односу на околности у којима живе Срби у енклавама.

Тензије на Косову нису новина, но оне су већ месецима присутне и у Новом Саду – још од пада надстрешнице, све до донедавне блокаде суда услед затварања групе активиста.

Какве су паралеле са ситуацијом на Северу Косова и оним што се тренутно дешава у Новом Саду?

„Не може да се направи паралела зато што је ситуација потпуно другачија. Овде влада једна атмосфера страха које у Новом Саду нема“, казао је један од новосадских филозофа у блокади.

Ограђујућин се да је у питању његов лични утисак, наводи на шта мисли: „То значи да грађани у Новом Саду живе у њиховој држави, а овде је ситуација другачија“.

„Непојмљиво да орган реда у 21. веку матуранта шчепа за гркљан“

Дошли смо да покажемо да нисмо ми ти који руше државни поредак, нити смо они који газе Устав Републике Србије према којем је Косово и Метохија неизоставни део њене територије

Бројнија група у Митровици су и филозофи у блокади из Београда.

„Дошли смо да покажемо да то што је овај режим и систем окренуо леђа народу на Косову и Метохији, не значи да ћемо то и ми урадити. Заправо сасвим супротно“, казао је један од студената са овог факултета.

„Дошли смо да пружимо подршку омладини Косовске Митровице. Мени је непојмљиво да у 21. веку једног матуранта може тек тако, без икаквих последица, орган реда да шчепа за гркљан. То су сцене из историјских списа из средњег века“

Примећујући да се његов факултет у Београду таргетира у делу јавности као „антисрпски“, додаје:

„Овде смо дошли и да побијемо тај стереотип, али не само то. У питању је наратив који се гура кроз разне режимске медије – то да студенти руше државни поредак. Ми смо дошли да покажемо да нисмо ми ти који руше државни поредак, нити смо они који газе Устав Републике Србије према којем је Косово и Метохија неизоставни део њене територије“.

На оптужбе да их виде као бастион ултралевичарског деловања, студент каже: „Територијални интегритет једне државе није ни лево ни десно“.

Бастион СНС и Косовске полиције

У Митровици примећује ситуацију веома различиту од Београда.

„Разлика је очигледна. Колеге су нас синоћ када смо дошли, спровели кроз град. Полиција је била свуда. Пратили су наш пешице, аутомобилима, сликали су нас. Чим смо се приближили доле мосту, одмах је дошло једно три џипа и полицијски аутомобил и шта да вам кажем...“

Приметио је и разлику у подршци скуповима студената, која је неупоредиво мања у већински српским срединама на Косову у односу на српске градове и места. Жао му је због тога, али примећује и то да:

„С обзиром на то колико су СНС сателити јаки овде на простору Косова и Метохије, поготову овде у Косовској Митровици, уопште ме не чуди“.

Филозофи у блокади, без обзира на слободу у мишљењима, залажу се здушно за поштовање Устава, комплетно ревидирање Закона о раду и штрајку, за једнакост свих друштвених слојева, студената радника и грађана Србије, подцртао је на крају разговора студент.

Битно је да долазимо овде – да поставимо ветрењачу када ветар дува

Студенти са Правног факултета у блокади месецима уназад, као и данас њихове колеге, издвајају Устав и његову преамбулу.

Један од студената сматра да споразуми који се тичу Косова „крше међународно право“. Није их прочитао, али:

„Оно што ја осећам као бојазан јесте то да се ја као млад Србин од 24 године плаши тога што пише тамо. И плашим се онога на шта пристају они који тренутно воде Србију, тиме заправо и целокупан српски народ“.

Но, за Николу којем је ово можда и 14. пут да долази на Косово, постоји нешто значајније – а то су људи.

„Ови људи који су се данас скупили овде у Косовској Митровици, који су овде по први пут, то је оно што је битно. Није битна она слика коју стварамо у медијима, није битно оно што ћемо да кажемо негде у Београду, на Врачару. Не! Битно је да ми дођемо овде.“

Битно је да се ми упознајемо са људима овде. Битно је да ми разговарамо о проблемима које људи овде имају и битно је да променимо слику која се ствара о Србима са Косова и Метохије, која се ствара у наративу мас-медија у централној Србији“.

Јасно му је да власт манипулише информацијама, тиме: „Манипулише и информацијама које су везане за наш народ са Косова и Метохије“.

Осећа снажну повезаност са Србима на Косову и сматра да се ради о „најнапаћенијем народу“ у Европи.

„Када одем у Ораховац, Хочу и упознам људе тамо и када се суочим са њиховим проблемима, знам за шта се ја борим и мени нико не може да наметне неку другу борбу“.

Николи је важно да Срби буду присутнији на Косову, а потом: „Да ми, млади људи који ће убудуће, Боже здравља, наставити борбу за Косово и Метохију, доведемо до неких системских промена које ће ојачати наш положај овде“.

Шта су за њега системске промене?

„На мене највећи утисак овде остављају деца, млади, родитељи, мајке које имају по троје, четворо мале деце. Е ту је потребна системска подршка. Ту је потребно да омогућимо онима који хоће да обитавају на овом простору – да имају право и могућност да то чине“.

Како да то држава учини – будући правник би знао, али се „не пита тренутно“. „Е када се ја будем можда једног дана питао, ја ћу знати како ћу то да радим“, поручује.

„Када ветар дува – поставите ветреначе“

До тада, узда се у „демографску равнотежу“ – природном прираштају Срба са Косова са једне стране и опадајућем тренду код већинског становништва.

Цитирајући мудрост свог колеге да „када ветар дува се постављају ветрењаче“, Никола сматра да је на младим Србима да учине управо то да:

„Поставимо ветрењаче када ветар дува и да акумулирамо енергију и да њом дођемо до промена за лепшу сутрашњицу – а то је омогућити људиима да ко буде хтео да остане овде, то и може“.

О ситуацији на Универзитету: Време да попустимо омчу

Што се тиче његовог личног става у вези са актуелном ситуацијом на Правном факултету, коју описује као стезање омче око врата, заступа лични став да је време да се та омча мало попусти – „јер она све више стеже,“ како би се донекле олабавио притисак на универзитет.

„Да ли је то лоше по ову борбу, ја то не знам. Имам неко своје мишљење али је оно за ирелевантно, али свакако ће доћи до промена. Искрено имам поверење у све професоре на Правном факултету. Не постоји никакав анимозитет између нас и њих“.

Нова размена и лична промена

Најновија, још бројнија размена, уследила је након што су пре месец дана студенти Филозофског факултета Универзитета у Београду били гости својих колега у Митровици, а потом им студенти са Косова и узвратили посету.

Студенти Филозофског факултета у Београду су после своје прве посете јавно изнели своје утиске, рекавши да са Косова „не одлазе као исти људи“ и да су овакви сусрети „први корак на дугом путу очувања корена, земље и народа“.

(КоССев)